

**HIER STAAN
WE VOOR**

VERKIEZINGSSP**PROGRAMMA**

SP•**SWF 2014 - 2017**

100% SOCIAAL

Inhoudsopgave

Onderwerp

Pagina

Inleiding	3
1. Werk, inkomen en sociale zaken	4
2. Wonen	6
3. Milieu, natuur en dierenwelzijn	7
4. Toerisme en recreatie	8
5. Economie, duurzaamheid en innovatie	9
6. Veiligheid en openbare orde	10
7. Openbaar bestuur	11
8. Zorg	12
9. Onderwijs	13
10. Cultuur, sport en welzijn	14
11. Platteland en ruimtelijke ordening	15
12. Vervoer en verkeer	16
13. Financiën	17

INLEIDING

Voor veel mensen zijn het zware tijden. De crisis, met al zijn gevolgen, heeft veel invloed op het dagelijks leven van mensen die hier part nog deel aan hebben gehad. Mensen verliezen hun baan, krijgen minder zorg, zien hun voorzieningen verdwijnen en moeten het doen met "zoek het maar uit". Deze situatie lijkt de komende jaren nog niet te verbeteren.

Integendeel: er wordt nog steeds keihard bezuinigd, onder andere door veel taken over te hevelen naar gemeenten met daarbij een forse korting op de budgetten. Dit betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt. Onze keuzes staan in dit verkiezingsprogramma. Als Socialistische Partij baseren wij al onze standpunten op onze kernwaarden: menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit.

Met elke stem op de SP komt een 100% sociaal Súdwest-Fryslân dichterbij.

1. WERK, INKOMEN EN SOCIALE ZAKEN

Werken hoort bij het leven. Van iedere burger mag verwacht worden dat hij naar vermogen een steentje bijdraagt aan de samenleving. Dat hoeft niet altijd werk in loondienst bij een baas te zijn. Ook opvoeding, mantelzorg en allerlei vormen van vrijwilligerswerk leveren een waardevolle bijdrage aan de samenleving en het welzijn van mensen.

We leven niet om te werken, maar werken om te leven. De SP vindt dat arbeid niet alleen maar een kwestie van geld verdienen en winst maken is. Minstens zo belangrijk is de vraag hoe we waarde kunnen toevoegen aan ons leven en dat van anderen: zorgzaamheid, respect en kwaliteit. Daarin zit de werkelijke winst. Van werkgevers mag dan ook verwacht worden dat ze verantwoordelijkheid nemen voor hun werknemers en de omgeving waar ze hun bedrijf voeren.

In tijden van crisis, met steeds minder vacatures voor steeds meer werklozen, is het steeds moeilijker voor mensen om betaald werk te vinden. Van een vast contract kun je als werkloze alleen nog maar dromen. Het aantal mensen dat in een uitkering terecht komt stijgt. De SP vindt het logisch dat de overheid haar best doet om mensen zo snel mogelijk vanuit de uitkering aan het werk te helpen. Wel vinden wij dat de economische realiteit hierbij in het oog gehouden moet worden.

De uitvoering van de Participatiewet, waaronder de Wet Werk en Bijstand, de Sociale Werkvoorziening en de Wajong ligt grotendeels bij de gemeente. Hoe dit in de praktijk gaat uitpakken is nog niet duidelijk. De SP vindt dat de menselijke maat en een individuele benadering in de uitvoering centraal moeten staan.

Juist in tijden van economische onzekerheid moeten we mensen sociale zekerheid bieden. Dat is goed voor de samenhang in de samenleving. Sociale zekerheid is geen probleem maar juist een oplossing voor problemen als je ziek bent, je werk verliest of ouder wordt. Sociale zekerheid is geen kostenpost, maar de basisverzekering van onze samenleving.

ONZE VOORSTELLEN

- Werken moet lonen, werken met behoud van uitkering willen wij niet in onze gemeente. Werk wordt betaald volgens CAO-loon of ten minste het minimumloon. Eerlijk werk voor eerlijk loon!
- De gemeente moet bedrijven inspireren om meer jongeren en mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Uiteraard geeft de gemeente hierbij het goede voorbeeld.
- Gemeentelijke projecten worden regionaal aanbesteed. Om dit mogelijk te maken kunnen projecten in meerdere kleinere onderdelen worden opgedeeld. Hiermee wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd.
- De gemeente gaat re-integratie zelf uitvoeren en niet overlaten aan externe partijen.
- Geen winst maken op re-integratietrajecten. Elke cent moet gebruikt worden voor re-integratie.
- Werk bij re-integratie moet passend zijn en voor ten minste minimumloon gedaan worden.
- Sociale werkplaatsen blijven bestaan om mensen een beschermde werkomgeving te bieden. Uitstroom naar regulier werk en/of reguliere werkgever gebeurt alleen wanneer dit mogelijk is.
- Er wordt niet gekort op inkomens, begeleiding en opleiding van mensen met een arbeidsbeperking.
- Sollicitatieplicht moet individueel beoordeeld worden. Kinderen, leeftijd en andere omstandigheden worden hierin meegenomen.

- Bijzondere bijstand wordt ruimhartig toegekend. Er komt een betere voorlichting over de regelingen. Het geld wordt geoormerkt en beter onder de aandacht gebracht in samenwerking met organisaties zoals FSU en de voedselbank.
- Armoede en vooral armoede onder kinderen is onacceptabel. De gemeente gaat een actievere rol spelen in de bestrijding ervan.
- Gemeentelijke belastingen worden automatisch kwijtgescholden voor mensen met een minimum inkomen.
- De gemeente is terughoudend in het verhogen van de gemeentelijke belastingen en tarieven. Wanneer nodig worden verhogingen met de nodige voorzichtigheid gedaan.
- De gemeente is terughoudend met opleggen van strafkortingen op uitkeringen.
- Subsidies aan organisaties die minima ondersteunen mogen niet stopgezet worden.
- De uitvoering van schuldhulpverlening wordt door de gemeente gecoördineerd om ervoor te zorgen dat allerlei partijen niet langs elkaar heen werken. Bovendien wordt schuldhulpverlening kosteloos aangeboden.

2. Wonen

Een goede en betaalbare woning is belangrijk voor iedereen. De SP vindt dat er voldoende huurwoningen beschikbaar moeten zijn voor alle inkomensgroepen. De gemeente moet er op toezien dat woningcorporaties hier zorg voor dragen.

De SP protesteert als corporaties zich meer gaan richten op luxere huurwoningen en op koopwoningen, ten koste van betaalbare woningen voor mensen met een laag en middeninkomen.

Wij pleiten voor prestatie afspraken met woningcorporaties over de omvang van de woningvoorraad van goedkope, betaalbare en dure huizen. Ook willen wij dat er afspraken worden gemaakt over de zeggenschap van huurders.

De buurt is de schaal van de toekomst. Daarom willen wij dat er geïnvesteerd wordt in de leefbaarheid en kwaliteit van de buurten. Zowel in de stad als op het platteland. Voorzieningen zoveel mogelijk dicht bij huis. Voldoende speelgelegenheid voor kinderen. Een goede spreiding van senioren woningen, zodat mensen ook op latere leeftijd in hun eigen buurt of dorp kunnen blijven wonen.

Daarnaast vindt de SP dat er bij nieuwbouw en renovatie extra aandacht moet zijn voor duurzaamheid en energiebesparing.

ONZE VOORSTELLEN

- De woningbouwverenigingen zorgen voor genoeg sociale woningbouw en verkorten daarmee de wachtlijsten. Het woningaanbod moet aansluiten bij de vraag.
- Huurwoningen worden niet verkocht wanneer er wachtlijsten zijn voor soortgelijke woningen. Daarnaast worden huurwoningen die al zes maanden te koop staan teruggenomen inactieve huurvoorraad.
- De sociale woningbouw wordt goed verspreid over de gemeente, dit om de leefbaarheid in de regio te behouden.
- Diversiteit van inwoners in steden en dorpen wordt aangemoedigd om levendigheid, solidariteit en veiligheid te creëren.
- Bij bouw of verbouw van woningen moet energiebesparing, duurzaamheid en behoud van ons cultureel erfgoed (monumenten, stads-, dorps- en plattelandsaangezicht) leidend zijn.
- Bestaande bouwprojecten en industrieterreinen worden afgemaakt, voordat er vergunningen voor nieuwbouw worden gegeven.
- Kijken of sociale woningbouw alsnog ingevoegd of uitgebreid kan worden binnen de bestaande projecten.
- Huurwoningen moeten goed geïsoleerd worden. Mensen in sociale huurwoningen hebben al weinig te besteden, maar door slechte isolatie vaak een hogere energierekeningen.
- Huurwoningen en wijken worden goed onderhouden. Achterstallig onderhoud moet zo snel mogelijk aangepakt worden en de gemeente moet hier op toezien. Slopen van woningen is de laatste optie.
- Woningbouwverenigingen krijgen een verenigingsstructuur waarbij een ledenvergadering de belangrijkste controlefunctie is.
- Huurders krijgen het recht voorstellen te doen en initiatieven te nemen.
- Wij vinden jaarlijkse huurverhogingen van de maximale 4% te hoog. De huren mogen jaarlijks alleen met de inflatie verhoogd worden.
- De SP is voor het behoud van speelvoorzieningen op het huidige niveau.

3. MILIEU, NATUUR EN DIERENWELZIJN

De mens is een sociaal wezen. Wij voelen ons verbonden met elkaar en met onze omgeving. Dat brengt verantwoordelijkheden met zich mee. Zorg voor elkaar en voor de wereld waarin wij leven.

Wij, mensen, bedrijven en organisaties, maken het verschil. De SP zet in op duurzaamheid, natuurbehoud en strikte handhaving van milieuregels. Op deze manier bewaken wij onze wereld voor toekomstige generaties.

In Nederland is er geen ongerepte natuur meer. Ons hele landschap is het resultaat van menselijke activiteit. Dit cultuurlandschap zorgt ervoor dat de natuur onder grote druk is komen te staan. We moeten voorzichtig en zuinig omgaan met dat wat we hebben. Wat we nu kapotmaken krijgen we nooit meer terug.

Vervuiling moet worden bestreden. Dierenwelzijn moet worden bevorderd. De gemeente kan volgens ons veel doen om dierenwelzijn te stimuleren, zoals diervriendelijk groenbeheer en een goede opvang van dieren in nood.

ONZE VOORSTELLEN

- Bedrijven moeten milieuvriendelijk produceren. Wij zijn voorstander van bedrijfsvoering waarbij natuur en landbouw in evenwicht zijn.
- Doorgesloten industrialisatie van de landbouw met eindeloze schaalvergroting en excessen als megastallen moet tegengegaan worden.
- Aanvragen voor bedrijfsuitbreidingen in de veeteelt kunnen alleen worden toegestaan als het vee buiten kan staan volgens de regels van de weidegang.
- Aanvragen van bedrijven die in de bio-industrie actief willen worden keuren wij af.
- Water-, lucht-, asbest- en grondverontreiniging zo snel mogelijk saneren en in de toekomst voorkomen. De vervuiler betaalt.
- Lichtvervuiling en energieverstopping bij bedrijven en overheden wordt tegengegaan.
- Meer controle op bezit en gebruik van materiaal om hondenpoep op te ruimen. Er moeten meer hondenpoepbakken komen, ook buiten de kernen.
- Natuurgebieden willen we behouden en beschermen tegen recreatie(parken), industrie, enz.
- Versnipperd geraakte natuurgebieden worden weer met elkaar verbonden.
- Onkruid moet op een milieu-, mens- en diervriendelijke manier verwijderd worden. De gemeente stopt met het gebruik van glyfosaat zoals in Roundup.
- Het beheer en het aanpassen van openbaar groen, bos en natuurgebieden wordt afgestemd op natuurontwikkeling en op de bescherming van de individuele dieren en hun leefgebieden.
- Schade door wild wordt op diervriendelijke wijze tegengegaan en niet door het doden van dieren. De gemeente onderzoekt eerst alle alternatieve oplossingen, alvorens tot het vangen en/of doden van dieren over te gaan.
- Wilde dieren en huisdieren in nood worden zoveel mogelijk geholpen en de gemeente ondersteunt particuliere initiatieven hierin.
- Dieren zoeken vaak beschutting in het groen; door minder frequent en later te maaien, worden kosten bespaard en dierenwelzijn bevorderd.

4. TOERISME EN RECREATIE

Voor onze mooie gemeente is het toerisme van groot belang. Heel wat mensen verdienen een goede boterham aan de stroom vakantiegangers en dagjesmensen die jaarlijks onze gemeente bezoekt.

Súdwest-Fryslân heeft dan ook heel veel te bieden: de prachtige meren, historische plaatsen en de IJsselmeerkust. Volop mogelijkheden voor fietsers, wandelaars en watersporters. Wie rust en ruimte zoekt kan in onze gemeente z'n hart ophalen. En dat moeten we vooral zo houden.

De SP wil daarom kleinschalige recreatie stimuleren en onze gemeente nog aantrekkelijker maken voor toeristen. De focus moet hierbij niet eenzijdig liggen op een stad als Sneek. Juist in de buitengebieden zien wij kansen en mogelijkheden. Investerings om recreatie op het platteland een extra impuls te geven moedigen wij aan. Dat is goed voor het behoud van het karakter van Súdwest-Fryslân, het is goed voor de toerist en het is goed voor de lokale werkgelegenheid.

ONZE VOORSTELLEN

- De brugwachters zijn de watersportambassadeurs van onze gemeente. De brugwachter moet daarom blijven. Dit straalt gastvrijheid uit en draagt bij aan de veiligheid op het water.
- Ook de Pontschippers hebben een taak als ambassadeur. Daarom mogen ze niet vervangen worden door een tunnel. Tunnels kosten veel geld en halen het niet bij de beleving van een pont.
- Veiligheid op het water vergroten door beter overleg tussen alle betrokken partijen.
- Voldoende betaalbare ligplaatsen voor bewoners en toeristen.
- De gemeente aantrekkelijk maken met goede en veilige fiets-, wandel- en ruiterspaden en vaarroutes.
- Beter onderhoud van de bestaande vaarroutes. Het gaat hierbij om de kades en walkanten. Dit verkiezen wij boven het aanleggen van nieuwe vaarroutes.
- Toerist zijn moet in onze gemeente betaalbaar blijven. De toeristenbelasting is geen melkkoe.
- We moeten zuinig zijn met het historisch aangezicht van steden, dorpen, cultuurlandschappen en monumenten. Dit zijn namelijk onze trekpleisters voor toeristen.
- We zijn tegen de challetificering van campings. Hierdoor worden namelijk mensen met een kleine beurs van de camping gejaagd.

5. ECONOMIE, DUURZAAMHEID EN INNOVATIE

“De mens is niet het middel maar het doel van alle economische activiteit”. Je zou denken dat hier een doorgewinterde socialist aan het woord is, maar het is een uitspraak van Benedictus XVI. In steeds bredere kring wordt getwijfeld aan de manier waarop onze economie functioneert.

Speculatie en de jacht op het snelle geld hebben geleid tot een ongekeerde wereldwijde crisis. Ook ons land gaat hieronder gebukt, met steeds meer werkloosheid en armoede.

De SP pleit voor een economie waarin de menselijke maat centraal staat. Het Midden- en Kleinbedrijf is daarin de spil, motor en ruggengraat. Daarbij is een belangrijke uitdaging de vraag hoe we de economie democratischer, duurzamer en schoner kunnen organiseren.

Daarom willen we meer samenwerking tussen gemeenten, Midden- en Kleinbedrijf en bijvoorbeeld ook woningcorporaties.

ONZE VOORSTELLEN

- Om aanbestedingen gunstig te maken voor kleinere bedrijven in de regio, moet de gemeente projecten zo organiseren dat dit mogelijk is, bijvoorbeeld door het opdelen in kleinere projecten. Hiermee wordt de lokale werkgelegenheid gestimuleerd.
- Leegstand van bedrijfspanden en bedrijventerreinen wordt aangepakt en hergebruik gestimuleerd.
- De gemeente krijgt meer zeggenschap over functie, eigendom en waarde van de grond. Grondspectatie wordt tegengegaan.
- De stadhuistuin in Sneek blijft. Deze mag niet volgebouwd worden. De gemeente gaat de leegstaande kantoorpanden rondom het stadhuis gebruiken.
- De gemeente moet innovatie van het MKB, de ZZP'ers en de starters stimuleren.
- Wij zijn voor de handhaving van de huidige regeling van koopzondagen en openingstijden, maar geen uitbreiding. Gezamenlijke rustmomenten zijn belangrijk voor de samenleving als geheel.
- In tijden van forse bezuinigingen, maar ook als er niet bezuinigd wordt, is onderzoek en inzicht in de effectiviteit van uitgaven van de gemeente belangrijk.
- We moeten kleinschalige windmolenprojecten op land stimuleren waarbij de lokale bestaande initiatieven de totale vraag dekken die Den Haag van ons vraagt.
- De windmolens komen en blijven in eigen beheer van de steden, dorpen, gemeenschappen en boeren. Wij zijn voor windmolens, maar tegen de megaparken.
- Lokale kleinschalige initiatieven uit de gemeenschap op het gebied van economie, duurzaamheid en innovatie zoals Griene Geaën, stadlandbouw Sneek, Beabuorren etc. moeten gestimuleerd worden.
- De gemeente moet mijnbouwactiviteiten die grote risico's op schade met zich meebrengen zoals zoutwinning en schaliegas niet toestaan.
- Volkstuinen hebben een grote waarde. Als volkstuinen op een bepaalde locatie verdwijnen, moet dit afgestemd op de vraag op een passende plek gecompenseerd worden.

6. VEILIGHEID EN OPENBARE ORDE

Onze samenleving is harder geworden door toenemend egoïsme en groeiende ongelijkheid. Súdwest-Fryslân doet het wat misdaad en veiligheid betreft helemaal niet zo slecht, maar het aantal geweldsmisdrijven en gevallen van drugsoverlast is de laatste jaren wel gestegen.

De SP vindt dat steeds harder straffen op zich niets oplost. Wij denken dat het voorkómen van criminaliteit en overlast, het aanpakken van de oorzaken, belangrijk is bij het vergroten van de veiligheid.

Een goed armoede-, huisvestings- en anti discriminatiebeleid zijn hierbij onmisbaar. Net als samenwerking met de GGZ, daklozenopvang, reclassering, jeugdzorg, de woningbouwverenigingen, verslavingszorg, wijkagenten en buurthuizen.

ONZE VOORSTELLEN

- Er moeten meer wijkagenten komen: ze zijn zichtbaar en aanspreekbaar.
- Cameratoezicht mag alleen worden ingezet wanneer de raad hier mee instemt. Wanneer er gebruik wordt gemaakt van een camera moeten er waarschuwingborden worden geplaatst.
- Wij zijn tegen preventief fouilleren. Het heeft nauwelijks bewezen effect, wekt agressie op, werkt discriminatie in de hand en is een te grote belasting op de politie.
- Drinken op jonge leeftijd is slecht voor de gezondheid. Daarom moeten controles op alcoholverkoop en -consumptie goed en regelmatig uitgevoerd worden.
- Calamiteiten waarbij de burgemeester alleen beslissingen neemt, worden altijd achteraf met de gemeenteraad besproken. Inwoners worden hierbij ook zo spoedig mogelijk geïnformeerd.
- Multifunctionele centra, buurtcentra en dorpshuizen hebben een belangrijke functie voor de veiligheid van de buurt, deze moeten open blijven.

7. OPENBAAR BESTUUR

Súdwest-Fryslân is in oppervlakte een erg grote gemeente. Mensen kunnen hierdoor al snel het gevoel krijgen dat de politiek, het bestuur iets is dat ver van hen afstaat. Iets waar ze geen zicht of controle over hebben. De SP wil dat de gemeentelijke politiek vol inzet op het vergroten van inspraak en betrokkenheid van burgers.

Dat kan via wijkverenigingen, bewonersplatforms en dorpsraden bijvoorbeeld. Ook cliëntenraden en andere belangenorganisaties moeten actief betrokken worden bij het beleid en waar nodig ondersteund worden.

Democratie en draagvlak komen van onderop, uit de wijken en de dorpen. Bij het verkleinen van de afstand tussen politiek en burger zien wij goede mogelijkheden voor het inzetten van digitale technieken.

ONZE VOORSTELLEN

- Samenvoegingen van gemeenten en provincies kunnen niet meer zonder de uitdrukkelijke toestemming van de meerderheid van de bevolking.
- De besturen van wijkverenigingen en dorpsraden worden democratisch gekozen.
- Bij de benoeming van een burgemeester krijgt de gemeenteraad een grotere rol.
- De raad heeft meer direct contact met de inwoners. Hierbij kunnen o.a. multimedia en informatiebijeenkomsten worden ingezet. Het is de taak van de gemeente om de inwoners hierover te informeren.
- Raadsleden moeten meer zichtbaar en aanspreekbaar zijn. Niet alleen in de grote plaatsen, maar in de hele gemeente.

8. ZORG

Zorg moet toegankelijk zijn voor iedereen die het nodig heeft. Dat betekent ook dat zorg betaalbaar moet zijn voor iedereen. De SP is tegen marktwerking in de zorg, omdat dit leidt tot hogere kosten: door overtollig management, bureaucratie, verspilling en graaicultuur.

Het kabinet wil gemeenten voor een groot deel verantwoordelijk maken voor de zorgverlening. Dit over de schutting gooien van zorgtaken bij de gemeenten vindt de SP geen goed idee. Gemeenten worden daardoor opgezadeld met de financiële risico's die samenhangen met de groei van de zorg.

Wij zijn voor kleinschalige zorg, dicht bij de mensen. De gemeente kan hier zeker een rol in spelen: zij kan in overleg met zorginstellingen en hulpverleners goed overzien wie waar welke hulp of zorg nodig heeft. Maar het kabinet schuift zorgtaken af op de gemeente zonder dat daar genoeg geld tegenover staat. Dat is niet acceptabel. Want daarmee krijgen mensen die afhankelijk zijn van zorg en dagbesteding de rekening gepresenteerd.

Dat de jeugdzorg een gemeentelijke taak wordt, heeft de SP altijd al toegejuicht. Maar het tempo waarmee de taken nu naar ons toekomen, de voorwaarden waaronder en de gigantische bezuinigingen zijn voor ons onaanvaardbaar.

ONZE VOORSTELLEN

- Het recht op zorg moet behouden blijven en geen gunst worden.
- Indicaties voor de zorg moeten weer vastgesteld worden door de medewerkers zelf. Zij zien het beste welke zorg nodig is en zien ook wanneer er veranderingen zijn in de zorgbehoefte.
- Medewerkers in de zorg krijgen medezeggenschap over de inhoud en de organisatie van het werk.
- Goedkopere werkrachten inzetten is geen juiste manier om te bezuinigen op de zorg. Dit is alleen loondump. Ook het inzetten van mensen uit de bijstand die werken met behoud van uitkering is uit den boze, omdat niemand hierbij gediend is.
- Mantelzorgers worden beter ondersteund. Mantelzorg mag geen verplichting zijn.
- Bij mantelzorgers wordt gekeken naar de persoonlijke belasting wat betreft sollicitatieplicht en arbeidsre-integratietrajecten. Kinderen mogen niet als mantelzorgers gezien worden
- Ondersteunende begeleiding, zoals dagbesteding en zorgboerderijen, blijft behouden.
- De gemeente moet een goede samenwerking tussen de zorginstellingen stimuleren.
- Omdat ouderen langer thuis blijven wonen, moet de gemeente zorgen voor voldoende aangepaste woningen en hulpmiddelen.
- De aanrijtijd van een ambulance moet binnen de 15 minuten blijven. Het criterium voor het aantal ambulances mag niet het aantal inwoners zijn, maar juist de aanrijtijd.
- Oude medicijnen kunnen gratis bij de apotheek ingeleverd worden. De gemeente zorgt kosteloos voor het ophalen en verwerken.

9. ONDERWIJS

Investeren in onderwijs is investeren in onze toekomst. Door goed onderwijs kan de jeugd zijn talenten ten volle ontwikkelen. Dat is de beste manier om de economie en onze samenleving sterker te maken.

De SP is voor kleinschalig onderwijs, waarbij het kind centraal staat. Wij zien de school als een gemeenschap, waarin leerlingen en leraren, ouders en schoolleiding samenwerken aan één gemeenschappelijk doel: het beste uit ieder kind naar voren halen, zodat het naar vermogen optimaal kan functioneren.

ONZE VOORSTELLEN

- Scholen zijn goed verdeeld over de hele regio. Dit geldt in het bijzonder voor het basisonderwijs. De ligging van de school is hierbij belangrijker dan het aantal leerlingen.
- Wanneer basisscholen te klein worden kan de gemeente aansturen op fuseren en (vergaande) samenwerking van kleine basisscholen om scholen in de regio te behouden.
- Wij vinden het belangrijk dat jongeren niet zonder startkwalificatie van school gaan. Dit bereiken we door een betere samenwerking tussen ouders, scholen, jeugdzorg, verslavingszorg, GGZ, en leerplichtambtenaar.

10. CULTUUR, SPORT EN WELZIJN

Het leven is meer dan werken en geld verdienen. Het voeden van de verbeeldingskracht en van de geest is zeker zo belangrijk. Genieten van een mooi boek, een concert of een film. Geraakt worden door een schilderij of toneelvoorstelling. Kunst prikkelt en verrast.

De SP vindt het daarnaast ook belangrijk dat mensen voldoende mogelijkheden hebben om hun eigen creativiteit te ontwikkelen. In de muziekschool of bij de toneelclub, in het zangkoor of bij de schildercursus.

Daarom pleiten wij voor het behoud van een breed cultureel aanbod in onze gemeente. Zowel voor genietters als voor makers.

Sport en spel geven plezier en ontspanning, zijn goed voor de gezondheid en bevorderen de onderlinge betrokkenheid. De SP maakt zich sterk voor een breed en goed gespreid aanbod. Op scholen, door sportclubs en speelplekken in de buurten.

Cultuur, sport en spel zijn waardevol voor het welzijn van mensen en brengen mensen samen. Wij vinden het van groot belang dat de voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn en dat er geen groepen mensen buiten de boot vallen.

ONZE VOORSTELLEN

- Cultuur, welzijn, sport en ontspanning worden toegankelijk gemaakt voor mensen met een kleine beurs. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om mensen te wijzen op regelingen.
- De culturele voorzieningen zoals bibliotheken moeten goed verspreid zijn over de regio. Het geld hiervoor wordt eerlijk verdeeld en gaat niet alleen naar de grote steden.
- Muziekscholen, dansscholen en het centrum voor de kunsten moeten voor iedereen betaalbaar zijn.
- De SP zet zich in voor een breed cultureel aanbod, dus daarom willen wij geen bezuinigingen op bibliotheken, muziekonderwijs en culturele voorzieningen op wijkniveau.
- We moeten zuinig zijn op immateriële cultuur zoals klederdracht en muziek.
- Wij hechten waarde aan de Friese taal en Friese culturele verworvenheden. Dit is onlosmakelijk verbonden met de identiteit van een groot deel van de inwoners van onze gemeente en moet behouden worden.
- Iedereen is vrij om te kiezen om in het Fries of in het Nederlands te communiceren met instellingen en de overheid. In theorie is dit wel mogelijk, de praktijk is helaas dat dit niet altijd mogelijk is.
- Verenigingen moeten voldoende worden ondersteund, om te voorkomen dat zij hun contributie fors gaan verhogen.
- Zwemles moet voor iedereen toegankelijk zijn, daarom moet er een kostendekkende regeling zijn voor mensen met een laag inkomen, zodat elk kind in onze waterrijke gemeente kan leren zwemmen.
- De zwembaden in onze gemeente moeten bereikbaar blijven voor iedereen. Vooral voor mensen die om gezondheidsredenen zwemmen. Een grotere afstand tot het zwembad maakt het zwemmen voor deze mensen onmogelijk.
- Een eerlijke verdeling van sport- en speelvoorzieningen in de wijken en dorpen.

11. PLATTELAND EN RUIMTELIJKE ORDENING

Wij leven in een typische plattelandsgemeente. Met Bolsward en Sneek als grootste plaatsen, leeft pakweg de helft van de inwoners verspreid over een groot aantal kleinere steden, dorpen en buurtschappen. Dat vraagt om een goede balans in het beleid van onze gemeente, met voldoende aandacht voor zowel stad als land.

Voorzieningen als winkels, scholen, buslijnen, bibliotheken, sportmogelijkheden, dorpshuizen, en bankservicepunten horen bereikbaar te zijn voor iedereen. Een goede verdeling is essentieel. De gemeente heeft daarin een voorbeeldfunctie door te zorgen dat gemeenteloketten goed bereikbaar zijn vanuit de hele regio.

ONZE VOORSTELLEN

- Buurthuizen, dorpshuizen en multifunctionele centra zijn het hart van de buurt. Het bindt mensen en zorgt dat een gemeenschapsgevoel blijft bestaan. Iedere plaats dient een ruimte te hebben waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen ontplooiën.
- Dorpen moeten vitaal gehouden worden door gerichte woningbouw voor starters en ouderen en door grote bedrijfsketens zoals supermarkten met licenties te dwingen filialen open te houden in kleinere kernen als daar geen alternatief aanwezig is.
- Het MKB is de motor van onze economie. We zijn tegen megastores aangezien deze ten koste gaan van de winkels in de dorpen.
- Lokale economie is goed voor de leefbaarheid en het milieu. De verkoop van streekproducten bij de boer moet makkelijk gemaakt en gestimuleerd worden.
- Bedrijventerreinen en kantoren worden onderhouden en waar nodig opgeknapt. Nieuwe bedrijventerreinen en kantoren worden pas gerealiseerd als de leegstand is opgelost.
- Verlichting kan beter, slimmer en milieuvriendelijker.
- Iedereen moet toegang hebben tot goed en snel internet tegen een betaalbare prijs.
- Onderhouden fiets-, wandel- en ruiterspaden en vaarroutes zijn goed voor het toerisme, de bereikbaarheid en de gezondheid van inwoners.
- De aanrijtijden van politie en brandweer blijven gehandhaafd. Dit is op het platteland moeilijker te halen en daar dan ook van extra groot belang.

12. VERVOER EN VERKEER

In een plattelandsgemeente als de onze, hebben veel mensen te maken met reizen over langere afstanden: naar school, naar het werk, naar publieke instellingen, winkels, familie of vrienden. Een goed onderhouden wegennetwerk is dus heel belangrijk.

Lang niet alle mensen kunnen of willen over een auto beschikken. Leeftijd, een handicap, een laag inkomen of milieu-overwegingen spelen hierbij een rol. Voor die groep is goed, toegankelijk en fijnmazig openbaar vervoer een uitkomst.

De provincie is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer. De gemeente kan wel bij Provinciale Staten aangeven wat nodig is in Súdwest-Fryslân.

ONZE VOORSTELLEN

- In de steden, dorpen, kernen en bij stations betaalbare en toegankelijke OV-fietsen.
- Een blijvende busverbinding met het centrum van Bolsward.
- De gemeente moet de provincie aanspreken op haar verantwoordelijkheid voor een goed en bereikbaar openbaar vervoer.
- Het WMO vervoer moet inkomensafhankelijk zijn, zodat goed WMO vervoer voor diegenen die dat nodig hebben beschikbaar blijft.
- Onveilige verkeersplekken moeten aangepast worden.
- 30-Kilometerzones moeten ook zo ingericht worden. Nu wordt er vaak nog te hard gereden.

13. FINANCIËN

De SP heeft als enige partij in Nederland consequent gewaarschuwd voor de grote risico's van liberalisering en een eenzijdig vertrouwen in de markt. Miljarden euro's blijken nodig te zijn om het neoliberale systeem overeind te houden dan wel in te voeren. Wij zijn ons bewust dat het zware tijden zijn die mogelijk nog lang aanhouden. Door de zorgtaken die naar de gemeente afkomen zal de druk alleen maar meer toenemen.

De SP staat voor solide financieel beleid met veel sociale keuzes en hanteert menselijkheid als de voorwaarde bij publieke dienstverlening. Als gemeente moet je alles wat je wilt natuurlijk ook kunnen betalen. Het geld hiervoor zoeken we binnen de begroting om zo een sociaal beleid te kunnen voeren. Harde keuzes zijn niet te voorkomen, wij zijn ons daarvan bewust.

Door in te zetten op behoud van het bestaande en niet mee te gaan in het beleid van: nieuw, en groter gaat de SP er van uit dat de begroting voor de komende jaren in stand kan blijven, een sluitende begroting maken en behouden. Gemeentelijke middelen kunnen niet gebruikt worden om projectontwikkelaars of de winsten voor aandeelhouders overeind te houden.

Wij blijven ons verzetten tegen grote prestigeprojecten terwijl er op basale sociale onderwerpen moet worden bezuinigd. Prestigeprojecten = grootheidswaanzin van stadsbesturen. Dit jaagt de bevolking op kosten en betekent een heftige aanslag op de gemeentebegroting.

De SP kiest voor prestatie in plaats van prestige, kiest voor mensen in plaats van beton. Geen uitholling van de publieke sector. Steeds duidelijker blijkt dat de uitholling van de publieke sector die de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden vooral tot problemen leidt en zorgt voor verschuiving van de kosten en niet tot werkelijke besparingen.

ONZE VOORSTELLEN

- De SP hanteert het principe: de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Het streven is dan ook om alle regelingen veel meer inkomensafhankelijk te maken. Als het nodig is om het niveau van sociale en maatschappelijke voorzieningen te handhaven, kan een beperkte verhoging van de OZB mogelijk acceptabel zijn.
- Voor de komende bezuinigingsoperatie moet in eerste instantie gekeken worden naar de gemeentelijke organisatie. Er kan efficiënter gewerkt worden door bijvoorbeeld meer samen te werken.
- Bezuinigen op bureaucratie en regelzucht. Het inhuren van externe adviesbureaus leidt tot een enorme geldverspilling. De SP stelt voor dit soort zaken drastisch te verminderen.
- Inhuren van externen voor de uitvoering van gemeentelijke taken wordt zoveel mogelijk beperkt. Er wordt een quotum vastgesteld voor de inhuur van externen.
- Bij de komende bezuinigingen mag het bestuur niet buiten schot blijven. Op de representatiekosten wordt bezuinigd en de vergoeding voor raadsleden gaat omlaag naar 80% van het huidige bedrag.
- De gemeente voert beleid in dat het overschakelen op open source software mogelijk moet maken.
- Alle gelden die binnen komen worden geoormerkt, er wordt een bestemming aan gegeven en het wordt ook daar dan voor gebruikt.
- Verdere verzelfstandigingen en privatiseringen van gemeentelijke diensten zijn we tegen. Waar mogelijk wordt gekeken waar dit nog teruggedraaid kan worden.
- Tekorten in de begroting worden binnen de begroting opgelost. Gedacht kan worden aan minder inhuur van externen en minder investeringen in asfalt en beton.